7. Tekrar Testi

1. Haksız yollarla servet edinenleri cezalandırmak amacıyla devlet tarafından kişinin malına el konulması demek olan müsadere sistemi, Hunlardan itibaren Türk devlet geleneğinde uygulanmıştır. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında sadece zimmetine mal geçirenlere ve isyancılara uygulanan bu sistem Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nden sonra bir gelenek hâline gelmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde uygulanan müsadere sistemiyle;

I. merkezî otoritenin güçlendirilmesi,
II. aristokrasinin oluşmasının önlenmesi,
III. devlet hazinesine gelir sağlanması

durumlarından hangileri amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Çifthane sistemi ile her bir hanenin işleteceği arazi ve ödeyeceği vergiler tespit edilirdi. Çifthane birimi üç unsurdan oluşurdu. Bunlar, devletin işletme koşuluyla verdiği arazi, bu araziyi işleten hane halkı ve arazinin koşum gücü olan bir çift öküz. Bu üç öge çifthane sistemini dolayısıyla da vergiye tabi bir üretim ünitesini oluşturuyordu.

Buna göre Osmanlı Devleti çifthane sistemi ile aşağıdakilerden hangisini oluşturmak istemiştir?

A) Avrupa tarzı bir üretim biçimi oluşturmak
B) Ticari gelirlerin kontrolünü sağlamak
C) Üretimi kontrol ederek vergileri düzenli hâle getirmek
D) Toprağın kontrolünü malikâne sahiplerine bırakmak
E) Özel mülkiyeti teşvik etmek

3. Çifthane sisteminde Osmanlı Devleti, köylü bir aileye, bir çift öküzün işleyebileceği kadar mirî araziyi belirli şartlarla kiraya vermiştir. "Çift" denilen bu araziyi, verime göre 50 ile 150 dönüm arasında değiştirmiştir. Bir çift öküzün işleyebildiği arazilerin tümüne çiftlik, köylü ailesine ise hane denmiştir. Çiftçinin elindeki araziyi satması, hibe veya vakfetmesi yasaktır. Tahrir defterleriyle kayıt altına alınan arazilerden "çift resmi" adı altında vergi alınmıştır.

Buna göre Çifthane sistemi ile;

I. halkın eğitim ihtiyacını karşılamak,
II. üretimi kontrol altında tutmak,
III. toprak aristokrasisinin önüne geçmek

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. Divanıhümayun, merkez teşkilatının en önemli kurumu olup Orhan Bey zamanında kuruldu. Devlet kurulu anlamına gelen Divanıhümayun'da siyaset, hukuk, sosyal, ordu, ekonomi ile ilgili her türlü konu görüşülüp tartışılır ve padişahın onayı ile karara bağlanırdı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun'la ilgili;

I. devletin ilk dönemlerinde ortaya çıktığı,
II. alınan kararlarda son sözün padişaha ait olduğu,
III. divana padişahın başkanlık ettiği

yorumlarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

5. Orhan Bey zamanından Fatih Dönemi'ne kadar Divan toplantıları her gün yapılmaktaydı. Fatih'le birlikte toplantılar haftada dört güne indirilmişti. XVII. yüzyılda Divan toplantıları haftada iki güne düştü. XVIII. yüzyılda ise Divanıhümayun idari bir kurum olarak varlığını devam ettirdi.

Buna göre Divanıhümayun ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Klasik Dönemle birlikte ortaya çıktığı
B) Yargı konularına dair kararların alındığı
C) Kubbealtı vezirlerinin başkanlığında toplandığı
D) Zaman içerisinde işlevsel değişimlere uğradığı
E) XVII. yüzyılda işlevinin arttığı

6. 16. yüzyılda Osmanlı Sarayında yapılan bir divan toplantısını gözlemleme şansı bulan biri, bu toplantıda aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin olmadığını fark etmiştir?

A) Padişah
B) Sadrazam
C) Nişancı
D) Defterdar
E) Kubbealtı Veziri

7. Fatih'ten itibaren Osmanlı padişahları genellikle haremden evlenmiştir. Bu usul sayesinde padişahın aile sırları dışarıya yayılmamış, akraba ilişkileri ile padişahın yıpratılması engellenmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde haremden evlenme uygulaması ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

A) Tarihî geleneği devam ettirmek
B) Çeyiz karşılığı toprak elde etmek
C) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
D) Toplumsal etkileşimi sağlamak
E) Akraba ilişkilerinden yararlanmak

8. İLK PAZAR VERGİSİ

Osman Bey Dönemi'nde Pazar kuruldu ve hutbe okundu. Halk kanun ister oldu. Germiyan'dan biri geldi. "Bu pazarın vergisini bana satın…"dedi.

Osman Bey vergi konusunda sorar:

– Vergi nedir?

Adam dedi ki:

– Pazara ne gelse ben ondan para alırım.

Osman Bey:

– Senin bu pazara gelenlerden alacağın mı var ki para istersin? dedi.

O adam:

– Beyim! Bu töredir. Bütün memleketlerde vardır ki hükümdar olanlar alır.

Osman Bey halkla da konuşur ve daha önce Bizans'ın aldığından çok daha hafif bir "bac" yani

Pazar vergisi koyar.

Verilen diyalogda Osman Bey'in gerçekleştirdiği uygulama ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ekonomik düzenlemeler yaptığı
B) Tarımsal üretime önem verdiği
C) Ekonomisinin temelini savaşa dayandırdığı
D) Halkı haksız vergilendirdiği
E) Diğer beyliklerin hâkimiyeti altına girdiği

9. İstanbul'un Fethi'nin üçüncü gününde Fatih, kazanmış olduğu zafer nedeniyle büyük törenler ve bayramlar tertipledi. O zamana kadar şehrin muhtelif yerlerinde saklı bulunan büyük küçük herkesin, en ufak bir rahatsızlığa uğramadan serbestçe dolaşmalarını emretti. Savaş korkusu ile şehirden kaçmış olanların evlerine dönmelerini ve herkesin, önceden olduğu gibi evinde kendi örf ve âdetleriyle dinine uygun olarak yaşamasını buyurdu.

Buna göre Fatih Sultan Mehmet yapılan fethin ardından İstanbul şehri için aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olabilir?

A) Tarımsal alanda yeterli kılmayı
B) Mimari olarak kendi damgasını vurmayı
C) Ticari bir merkez hâline getirmeyi
D) Askerî olarak güçlendirmeyi
E) Barış ve güven ortamı sağlamayı

10. "Osmanlı Devleti'nin İslam hukukundan hareketle ülkesinde yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre teşkilatlandırarak yönettiği sistem" **aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

A) Millet B) İltizam C) Tımar D) Pençik E) Malikâne

11. II. Murad, oğluna "Padişahlar, elinde terazi tutmuş bir kimseye benzerler. Sen padişah olunca teraziyi doğru tutmanı isterim. O zaman Yüce Allah da senin iyiliğini arzular." şeklinde öğütlerde bulunmuştur.

Buna göre II. Murad verdiği bu öğüdüyle padişahların taşımasını istediği aşağıdaki hangi özelliği vurgulamaktadır?

A) Tecrübeli olma
B) Her konuda adil olma
C) Askere kendini sevdirme
D) Devlet adamlarıyla fikir alışverişinde bulunma
E) Eğlenceden ölçüler içinde geri kalmama

12. Osmanlı Devleti'ni yönetenler iktisadi hayatı düzenlerken belirli ilkelere göre hareket ederlerdi. Bunlardan öncelikli önem verdikleri ilke iaşecilikti. İaşecilik ilkesine göre ekonomik faaliyetlerin amacı, ülke içinde mal ve hizmet arzının mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olmasını sağlamaktı.

Buna göre Osmanlı ekonomi anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İhracat gelirlerini ithalat gelirlerinin üstünde tutulduğu
B) Yerli üretimin önem taşıdığı
C) Toplumun ihtiyaçlarına öncelik verildiği
D) Esnaf ve zanaatkâra ayrıcalıklar sağlandığı
E) Tarım ekonomisine bağlı hareket edildiği

13. Osmanlı Devleti'nde Lonca Teşkilatının üstlendiği görevler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) Vakıf arazilerinin denetiminin gerçekleştirilmesi
B) Meslek mensupları arasında dayanışmanın sağlanması
C) Ham madde temin ederek üyelere dağıtılması
D) Üretilen malların standartlara uygunluğunun kontrol edilmesi
E) Ürünlerin fiyatlarının belirlenmesi

14. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan topraklara mirî arazi denmiştir. Bu toprakların kullanım hakkı, kira bedeli alındıktan sonra sözleşmeyle reayaya bırakılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak sisteminde mirî araziye dâhil olan topraklardan biri <u>değildir</u>?

A) Mukataa
B) Paşmaklık
C) Arpalık
D) Öşrî
E) Yurtluk ve Ocaklık

15. Osmanlı'da devlet işleri padişahın kontrolündeydi ve kanunlar mutlaka padişahın emri olarak çıkardı. Çünkü devletin kurucusu, mülkün sahibi padişahtı. Padişah ölünce yaptığı bütün atamalar düşer ve padişahın tasarrufları geçerliliğini yitirirdi. Öyle ki yeni padişah, beratları yenilemezse vezir dâhil hiçbir yöneticinin yetkisi meşru sayılmazdı.

Buna göre padişah ile ilgili;

I. yasama yetkisine sahip olduğu,
II. yürütme işlerinden sorumlu olduğu,
III. yaptığı icraatların dönemini bağladığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti ülkenin her tarafında toprağın hukuki durumu ve kullanım şekli bakımından tek bir sistem uygulamamıştır. Fethettikleri yerlerde önceden uygulanan örf ve âdetler ile hukuki durumu dikkate alan Osmanlılar, her bölgenin özelliğine göre düzgün bir sistem oluşturmaya çalışmıştır.

Osmanlı Devleti'nde uygulanan toprak sisteminin farklılıklar göstermesinin başlıca nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Halkın sosyal sınıflara ayrılması
B) Çok dinli bir yapıya sahip olması
C) Feodal bir yapısının olması
D) Eyalet sistemiyle yönetilmesi
E) Geniş bir coğrafyada hâkimiyet kurması

17. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin;

- Sancaklarda başkanlık yaptığı Şehzade Divanlarının olması
- Sancakta şehzadeye bağlı Tımarlı Sipahilerin olması
- Sancak Beyi olarak görevlendirilmeleri
- Savaşlarda ordu komutanı olarak görev yapmaları gibi durumları bulunmaktaydı.

Buna göre şehzadeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Devlet işlerinde deneyim kazanma fırsatı elde ettikleri
B) Mahiyetlerinde askerî bir gücün olduğu
C) İdari bir görev üstlendikleri
D) Savaşlarda önemli misyon edindikleri
E) Özerk bir yönetime sahip oldukları

18. Osmanlı Devleti'nin devamlılığında tek hanedan yani Osmanoğulları'nın rolü çok büyüktür. Ülkenin hanedanın ortak malı kabul edildiği anlayışını sürdüren Osmanlılarda da padişah, hanedanın erkek üyelerinden biri olmalıydı. Tahta geçiş konusunda kesin bir kural olmadığından hanedan üyeleri arasında taht mücadelesi yaşanabilirdi.

Buna göre;

I. eski Türk devlet geleneğinin devam ettirildiği,
II. veraset sisteminin belirli kurallara dayandığı,
III. padişahların merkezî otoriteden ödün verdiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

19.

Fatih Sultan Mehmet'in Rum Patriği'ne amanname vermesini gösteren yukarıdaki görsel dikkate alındığında Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. farklı milletlerin bir arada yaşadığı,
II. hoşgörü politikası izlediği,
III. gayrimüslim halkın güvenliğinin sağlandığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

20. Orhan Gazi "Mal odur ki hayra sarf oluna." ilkesiyle İznik'te bir medrese açılmasını sağlamış ve sonraki padişahlara örnek olmuştur.

Bu durum aşağıdaki sistemlerden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

A) Vakıf B) Çifthane C) Millet D) Devşirme E) Müsadere

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Bu kitapçığın her hakkı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğüne aittir.

Cevap Anahtarı

2. Tekrar Testi	1. E	2. B	3. D	4. A	5. B	6. A	7. A	8. C	9. A	10. B	11. C	12. E	13. D	14. C	15. E
	16. B	17. C	18. E	19. D	20. D										
3. Tekrar Testi	1. E	2. D	3. A	4. D	5. C	6. B	7. E	8. D	9. D	10. D	11. A	12. C	13. A	14. C	15. B
	16. B	17. E	18. A	19. B	20. A										
4. Tekrar Testi	1. B	2. C	3. D	4. C	5. C	6. E	7. C	8. A	9. B	10. D	11. E	12. E	13. A	14. D	15. D
	16. A	17. A	18. E	19. B	20. E										
5. Tekrar Testi	1. A	2. D	3. B	4. E	5. D	6. C	7. D	8. A	9. D	10. D	11. B	12. C	13. E	14. B	15. B
	16. E	17. E	18. C	19. A	20. B										
6. Tekrar Testi	1. C	2. C	3. E	4. C	5. C	6. A	7. D	8. C	9. D	10. E	11. A	12. D	13. E	14. E	15. B
	16. E	17. A	18. E	19. E	20. B										
7. Tekrar Testi	1. E	2. C	3. D	4. C	5. D	6. A	7. C	8. A	9. E	10. A	11. B	12. C	13. A	14. A	15. E
	16. E	17. E	18. A	19. E	20. A										